

У пошуках бункера ГОСП (Головного осередку пропаганди ОУН-УПА) на горі Кичера в околиці с.Корчин

2012 рік оголошено ООН Міжнародним роком кооперації. На відзначення героїчної сторінки в історії боротьби за Українську державу Львівська обласна рада проголосила 2012 рік роком УПА. У цьому ж році виповнюється 20-а річниця першої в Україні кредитової спілки "Вигода" в місті Стрию, який відомий своїми легендарними постатями, що відіграли особливу роль у організації та веденні, з однієї сторони, економічного напряму самоорганізації населення, а з іншої - у збройному чині супроти ворожої інвазії.

Із нагоди вказаних ювілейних сторінок історії кредитна спілка "Вигода", яка об'єднує людей різних політичних уподобань, проте патріотично налаштованих, з 07 липня по 22 липня організовує Всесвітній фестиваль українських кредитних спілок. Програмою фестивалю передбачено проведення 8 масштабних заходів, із яких лише один прямо стосується роду діяльності спілки, а саме - форум кредитних спілок в м Трускавці. Про фестиваль можна дізнатися в мережі інтернет на сторінці www.wfucu.org.ua.

Серед заходів фестивалю є відкриття туристичного маршруту "Горами нашої слави", який поєднає славні вершини Карпат, де гартувалися ДУХ, ІДЕЯ та ЧИН українського народу: Ясна гора (Гошів), Яворина(УПА), Скелі Довбуша(Бубнище), Ключ(Січові стрільці), Лопата, Магура(УПА), Маківка(Січові стрільці), Тухля (Захар Беркут), Кичера, Парашка(УПА).

Гора Кичера відома тим, що в період 1946-1948рр тут знаходився бункер Головного осередку пропаганди ОУН-УПА (ГОСП). У цьому бункері працювали «Петро Полтава», «Горновий», «Доля», «Степовий», «Корчак». Сюди на наради навідувалися «Тур», «Лицар», «Нечай», «Орлан» та інші учасники руху. Сам бункер був розкритий військами НКВД 07 квітня 1948 р. і детально замальований у звітах. Окрім цього, в Трускавці проживає учасниця підпілля, друкарка ГОСП Дарія Малярчин - "Дарка", яка написала спогади про цю сторінку історії визвольного руху. Зараз опрацьовуються матеріали для видання спогадів. З іншого боку, ми хочемо відновити бункер і тим самим поєднати в туристичному маршруті два бункери - "Роберта"(г. Яворина) і "Петра Полтави"(г.Кичера, ГОСП).

Із цією метою на пошуки місця розташування бункера 29 квітня в с. Корчин прибули з м.Стрия, Моршина, с. Довге любителі гір, яким не байдужа наша історія. В с. Корчин до нас приєдналися помічник лісничого Крушельницького лісництва п.Василь Корчинський, інспектор з охорони природнього заповідного фонду Національного парку "Сколівські Бескиди" п.Володимир Лучків та Василь Князевич. Після молитви в капличці, інструктажу та плану дій наша група в кількості 14 чоловік вирушила в дорогу. Ми проходили шлях, яким ішли партизани. Біля самих гір побували на місці загибелі "Корчака". Далі по стежці добралися до урочища "Великий жолоб", де зафіксували зсув ґрунту на значній території. Пройшовши ще декілька кілометрів, ми добралися до урочища "Малий жолоб", де за описом "Дарки" і розповідей односельчан був розташований бункер. Як уже згадувалося, сам бункер був замальований при викритті і складався із двох великих кімнат розміром 5х5, з'єднаних коридором. Загальна його довжина становила 34 метри. Ми шукали видимих провалів землі і не побачили їх. Мобільному зв'язком зв'язалися з п. Даркою, яка ще раз описала дорогу, що нею добиралися до бункера. Шлях пролягав на території урочища, де ми саме перебували. Весь час наш шлях за допомогою GPS фіксував Роман Федькович із Моршина, а світлини

робили п. Олег П'ясецький, Петро Маковський зі Стрия та Ігор Баєв із Моршина. У пошуках допомагали також Богдан Гуда, Роман Коваль з Моршина та Олег Луцак, Олег Мельник із Довгого.

Згідно з описами, бункер знаходився у підніжжі гори Кичера, з південно-західного її боку, а каміння на піч брали із Малої річки, яка знаходилася неподалік. Все збіглося, окрім координат бункера, вказаних у матеріалах НКВД, за якими бункер мав бути на 1 км далі і на іншій горі. Ми дійшли висновку, що це помилка зроблена свідомо чи несвідомо. На початку одного з потічків ми зробили спільну світлину з використанням державного прапора і вирішили повертатися назад вздовж Малої річки. Василь Корчинський, Ігор Чорновус та Юрій Домшин звернули увагу на незначні провали землі в тому місці, де ми робили світлину з прапором. Пан Василь зауважив, що в цьому місці є значне скупчення каміння, яке могло утворитися після викопування бункера, тим більше, що, за свідченням п. Дарки, земля при будівництві бункера була розсипана по горі.

Можливо, бункер знаходився саме в цьому місці і ще до сьогодні не обвалився. Необхідно добре обстежити вказане місце з використанням пошукових приладів та інструментів. Для цього ми ще раз повернемося в урочище Малий жолоб. Але уже зараз очевидно, що необхідно провести ландшафтне вирубування та планування території вздовж Малої річки на віддалі 1,5 км для проходу до району розташування бункера із подальшим продовженням маршруту до гори Парашки, з'єднавши його з існуючим маршрутом Сколе-Парашка. Окрім туристичного призначення маршруту, є ще й чисто економічний ефект: поряд знаходяться значні обсяги поваленого букового лісу, який необхідно використати. Загалом ми пройшли 16 км і задоволені виконаною місією, повернулися додому.

Довідково: Петро Федун - (псевда «Петро Полтава», «Волянський», «Север», «Зенон», «П.Савчук») (24 лютого 1919, с. Шнирів, Бродівський район, Львівської області — 23 грудня 1951, с. Вишнів, Рогатинський район, Івано-Франківська область) — один з провідних ідеологів та публіцистів, керівник Головного осередку пропаганди Проводу ОУН, заступник Голови Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної ради, начальник політвиховного відділу Головного військового штабу УПА, редактор та автор багатьох підпільних публікацій.

До теми: кредитна спілка "Вигода" оголосила конкурс на найкращий твір про героїчні вершини Карпат серед учнів Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей. Читайте про це дедалініше на сайті www.wfucu.org.ua.

Богдан СИДОРЯК,
керівник експедиції, депутат Львівської обласної ради,
член оргкомітету Всесвітнього фестивалю українських кредитних спілок
www.wfucu.org.ua